68. Številka. V Ljubljani, v četrtek, 23. marca 1916. XLIX. leto.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravništvu prejeman:	
celo leto naprej	K 24·—	celo leto naprej	K 22·—
pol leta	12·—	pol leta	11·—
četrt leta	6·—	četrt leta	5·50
za mesec	2·—	na mesec	1·90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo,) telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.
Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.
Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25·—	celo leto naprej	K 30·—
pol leta	13·—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6·50	celo leto naprej	K 35.—
na mesec	2·30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Nadaljni nemški uspehi pri Avocourtu.

LJUTE KANONADE NA BREGOVIH MASE. — USPEHI NEMŠKIH LETALCEV.

Berolin, 22. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Pri pospravljanju bojišča, ki je sledilo napadu 20. marca severovzhodno Avocourta in pri zavzetju nadaljnih sovražnih jarkov izven gozdne pokrajine, je število tam ugrabljenih neranjenih vjetnikov narastlo na 58 častnikov ter 2914 mož.

Artiljerijski boji na obeh straneh Mase so le prehodno ponehali ter se z ljutostjo nadaljevali.

Pri Ober Septu so Francozi znova poskušali popraviti neuspeh z dne 12. februarja. Napadalca smo z znatnimi krvavimi izgubami zavrnili.

Severno Verduna smo v zračnem boju napravili nesposobne za boj tri sovražne aeroplane: njih dva sta padla na zemljo severovzhodno Samognieux za našo fronto, tretji pa v plamenu onkraj sovražne črte. Poročnik Bölke je sestrelil svoje 13., poročnik Parschau pa svoje 4. sovražno letalo.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

20. marca zvečer. V Argonih je razdejala naša artiljerija nemške jarke severo - vzhodno od Four de Parisa. Pri Haute Chevancheeju smo namerili razdiralni ogenj na sovražne naprave, kar je imelo za posledico, da se je razvilo mnogo žveplenega dima, ker so naše krogle razbile pri sovražniku posode z žveplenimi preparati. V odseku Avoncourt - Malancourt smo silno streljali s topovi ter razpršili sovražno zbiranje, ki se nam je javilo na severu gozda Montfancon. Zapadno od Mase so poskusili Nemci čez dan po silnem obstreljevanju z velikokalibrskimi projektili razširiti svojo fronto. Nova sovražna divizija, ki so jo bili šele pred kratkim premestili sem z bolj oddaljenega dela fronte, je izvršila silen napad ter so vojaki pri tem brizgali neko gorečo tekočino na naše pozicije med Avocourtom in Malancourtom. Naš zaporni ogenj in ogenj naših strojnih pušk je prizadejal Nemcem velike izgube ter zlomil silo njihovih napadov, ki so mogli samo na eni točki fronte vzhodno od gozda Malancourt lahko napredovati. Vzhodno od Mase in v Woevru je artiljerijsko delovanje od časa do časa odnehavalo. V noči na 20. t. m. so vrgla naša bojna letala 25 bomb na kolodvor Dun ob Masi, odkoder so nam poročali o velikem gibanju čet. Vse bombe so natančno zadele. Dne 20. marca zjutraj se je moralo neko naše lovsko letalo v okolici Verduna spustiti na tla. Neko sovražno letalo je padlo v naše črte.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

19. marca. Artiljerijsko delovanje pri Arrasu, Armentiersu in Wytchactu in številni boji v zraku, v katerih smo vse napade uspešno zavrnili.

20. marca. General Haig poroča: Silno artiljerijsko delovanje na obeh straneh Loosa, Hohenzollernskega okopa in severno od Ypresa. Blizu Boeshinga je sovražnik danes po močnem obstreljevanju zavzel neko pozicijo za metala min, ki smo jo pa takoj zopet zavzeli.

Verdun in zavezniki Francoske.

Curiški listi poročajo, da so imeli Francozi v zadnjih bojih pri Verdunu naravnost velikanske izgube. Zadnji četrtek je dospelo v Lyon nad 20 bolniških vlakov z ranjenci. Civilnemu prebivalstvu je prepovedano izpraševati ranjence in ranjencem je prepovedano govoriti o žrtvah pri Verdunu. Nasprotno pa poroča »Agence Havas« vedno o velikanskih izgubah Nemcev. Splošno se je polastila javnosti nervoznost, ker od nikoder ne prihajajo vesti o pomožni ofenzivi, zlasti ne o angleški. Z italijansko pomočjo javnost nikdar ni dosti računala, v zadnjem času pa dado na njo še manj. Kljub temu pa je zelo ozlovoljilo dejstvo, da so Italijani ravno zadnje dni zopet ustavili ofenzivo. Splošno je mnenje, da je Francoska tudi to pot prepuščena popolnoma sama sebi.

Joffrejeve pritožbe.

Iz Pariza poročajo, da se vrše pri predsedniku Poincareju neprestano posvetovanja o vojaškem položaju na francoski fronti, katerih se je udeležil tudi že večkrat Joffre. Ta zahteva ojačenje francoske fronte ter se posebno pritožuje, da Francozi nimajo zadosti težke artiljerije. Tudi moštvo je že tako utrujeno, da je treba skrbeti za nadomestilo. Francoski ministrski svet se je zopet obrnil do Italije, da dobi vsaj za etapno službo italijanske čete.

Čestitke zaradi Verduna.

Iz Pariza poročajo: Ruski generalisimus Aleksijev je v imenu carja poslal Joffru brzojavne čestitke, v katerih izraža car svoje občudovanje zaradi nastopa XX. francoskega armadnega zbora v bitki pri Verdunu, ter izreka svoje prepričanje, da bo francoska armada sovražnika popolnoma porazila. Ruska armada želi francoski vso srečo ter čaka le na povelje za napad na skupnega sovražnika.

Prihodnja francoska akcija.

»Eccho de Paris« naznanja veliko novo francosko akcijo, pri kateri bo baje igrala konjenica tako velikansko vlogo, kakor še nikdar od početka vojne.

Pariška konferenca.

Zadnja ententna konferenca v Parizu je sestavila seznam vseh ententnih vojakov in vsega vojnega materijala, zlasti topov in municije. Ugotovila je posebne razmere na raznih frontah ter izračunala, katere sile so potrebne, da se vzdrže vse fronte in koliko vojakov bi potem še ostalo. Nato so se preštudirali razni vojni načrti. Ententni zastopniki so računali s tem, da bo imela Rusija spomladi tri milijone, Anglija pa poldrugi milijon vojakov. Glede orožja se je konstatiralo, da so francoske, angleške in ameriške orožarne izgotovile mnogo težkih topov in da so japonske tovarne z vso naglico delale za Rusijo, tako da je ententi glede orožja in municije zagotovljeno, kar ji je potrebno.

Računi so nadalje izkazali možnost ustvariti tudi rezervno armado, ki bo imela nalogo nastopiti tam, kjer bo treba pokazati večjo silo. Končnega sklepa pa vojaška konferenca ni storila, to je pridržano veliki politični konferenci. Posebno podrobno se bo na tej konferenci razpravljalo o balkanskem problemu, ker se je vojaška konferenca izrekla za važnost te ofenzive.

Gospodarska vojna.

Gospodarska konferenca bo prepustila vse gospodarske vojne načrte londonski konferenci, ki bo londonsko pogodbo glede sklepanja separatnega miru raztegnila tudi na gospodarsko vojno, tako da nobena država s katerimkoli nasprotnikom ne bo smela skleniti gospodarskega miru.

O Greyjevi demisiji.

»Corriere della sera« potrjuje, da bo Grey odstopil in da bo prišel na njegovo mesto najbrže lord Hardinge.

Velika ruska ofenziva.

SILNI RUSKI SUNKI V GALICIJI IN VOLINJU POVSODI ZAVRNJENI.

Dunaj, 22. marca. (Kor. urad.) Uradno se poroča:

Rusko bojišče.

Delovanje nasprotnika je bilo včeraj skoro na celi fronti živahnejše. Naše pozicije so stale pod ognjem sovražnih topov. Ob Stripi in v pokrajini ob Korminu so napadali ruski pehotni oddelki. Povsod smo jih vrgli nazaj.

V vzhodni Galiciji je izgubila pri takem sunku neka ruska bojna skupina, močna en batalion, na mrtvih 3 častnike in 150 mož ter na vjetih sto moz. Pri nas samo nekaj ljudi ranjenih.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

* * *

LJUTI RUSKI NAVALI NA HINDENBURGOVO ARMADO SO SE RAZBILI Z OGROMNIMI IZGUBAMI ZA SOVRAŽNIKA.

Berolin, 22. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Velika ruska napadalna podjetja so postala še obsežnejša. Napadene točke so se pomnožile. Sunki se vrstijo na raznih mestih nepretrgano dan in noč.

Najsilnejši naval je bil zopet naperjen na fronto severozapadno postav. Tu so dosegle sovražne izgube celo za rusko vporabo vojaških mas uprav izredno višino. Pri uspešnem protisunku na nekem malem mestu kjer je vdrl sovražnik, smo vjeli 11 ruskih častnikov in 573 mož.

Pa tudi pri ostalih številnih bojih južno in jugovzhodno Rige, pri Fridrihštatu, zapadno in jugozapadno Jakobštata, južno Dvinska, severno Vidsov, med Naroškim in Višnjevskim jezerom so naše hrabre čete sovražnika z največjimi izgubami zanj gladko zavrnile ter mu pri protinapadih še vzele nad 600 vjetnikov.

Na nobeni točki se Rusom ni posrečilo doseči kakršnegakoli uspeha. Lastne izgube so povsodi neznatne.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

RUSKO URADNO POROČILO.

18. marca. V bližini vasi Nitkeliči, severno od Trisvjatskega jezera, je zažgal sovražnik mino. Silen napad nekega sovražnega izvidnega oddelka južno od kraja Tverč, jugozapadno od Boginskega jezera (16 km), smo z ognjem zavrnili. V okolici Lipska, severno od Vigonovskega jezera, je poskusil sovražnik začeti z ofenzivo, z ognjem pa smo ga zavrnili.

LISTEK.

Agonija „Sémillantee“.

Spisal Alphonse Daudet; prevel M. K.

(Konec.)

Ovčar se je utrudil, ker je toliko govoril, se usedel, in predstojnik je spet spregovoril:

»Da, gospod, ta ubogi starček nas je prišel obvestit. Bil je skoro nor od strahu; in od tedaj ni pri njem vse v redu; saj pa tudi vzrok ni mal. Predstavite si šest sto mrličev, nakopičenih na pesku, med razbitimi tramovi in deskami ter raztrganimi jadri. Uboga »Sémillante«! . . . morje jo je razbilo z enim samim udarcem in zdrobilo tako hudo, da je ovčar Palombo le z velikim trudom našel med vsemi njenimi treskami par kosov, s katerimi je mogel postaviti plot krog svoje koče. Skoro vsi ljudje so bili spačeni in strašno pohabljeni . . ., strašen je bil pogled na ta trupla, kupoma nametana drugo za drugo . . . Kapitan je imel na sebi paradno uniformo, duhovnik štolo krog vratu; v nekem kotu med dvema skalama smo našli malega pomorščaka z odprtimi očmi . . . mislili smo, da še živi; ne! Usojeno je bilo, da niti eden ne uide živ.«

Tu se je načelnik prekinil:

»Pozor, Nardi!« je zakričal, »ogenj ugaša.«

Nardi je vrgel dva ali tri polena na žerjavico. Koj je vzplapolal visok plamen in Lionetti je nadaljeval:

»A najbolj žalostno šele pride . . . Tri tedne pred nezgodo se je ponesrečila na enak način in skoro na istem mestu mala korveta, namenjena na Krim; takrat se nam je posrečilo rešiti posadko in dvajset trenskih vojakov, ki so bili na krovu. Da so bili ti ubogi »tringlos«[1]) v groznem položaju, si pač lahko mislite. Prepeljali smo jih v Bonifacio in dva dni so bili pri nas v marini.«[2]) Ko so se posušili in okrepčali, smo jim voščili srečno pot in vrnili so se v Toulon, kjer so jih čez nekoliko časa spet poslali na Krim . . . uganite, na kateri ladji! . . . na »Sémillantei« . . . Tu, na tem mestu smo jih našli vseh dvajset, ležeče med mrliči. Jaz sam sem odnesel krasnega brigadierja[1]) z nežnimi brčicami, pariškega blondinca, katerega sem bil gostil pri sebi, in kateri nas je zabaval s svojimi dovtipi in zgodbicami. Srce mi je pokalo, ko sem ga tu zagledal . . . Ah! Santa Madre! . . .

Nato je ves ginjen stresel dobri Lionetti pepel iz svoje pipe in se zavil v svoj plašč, želeč mi lahko noč . . . Pomorščaki so še nekoliko časa šepetali poluglasno med seboj . . . Potem so polagoma ugasili svoje pipe, eno za drugo . . . Nihče ni več spregovoril . . . Stari ovčar je odšel . . . In ostal sem sam, bedeč med spečo posadko.

*

Ves pod dojmom žalostne zgodbe, katero sem ravnokar slišal, sem poskusil rekonstruirati v mislih rajnko ladjo in zgodovino njene agonije, kateri so bili galebi edine priče. Par podrobnosti me je osupnilo: kapitan v paradni uniformi, duhovnikova štola, dvajset trenskih vojakov, in pomagalo uganiti posameznosti drame . . . Videl sem fregato, kako se je odpeljala po noči iz Toulona . . . Odhaja iz pristana. Morje je razburkano, veter strašno piše; a kapitan je hraber pomorščak in na ladji se nihče ne vznemirja.

Zjutraj se pojavi megla na morju. Pojavlja se nemir. Vsa posadka je na krovu. Kapitan ne zapusti niti za trenutek poveljniškega mostu . . . V medkrovu, kjer so zaprti vojaki, je temno in vroče. Nekateri so bolni in leže na svojih telečnjakih. Ladja se ziblje, da se je nemogoče držati pokoncu. Vojaki sede na tleh in se pogovarjajo, držeč se za klopi; kričati morajo, ako se hočejo razumeti. Nekateri se že začenjajo bati . . . Le poslušajte! Ladje se pogostoma potapljajo v teh vodah, »tringlos« nam to pričajo in kar oni pripovedujejo, to ni, da bi pomirjevalo. Posebno njihov »brigadier« — Parižan —, katerega jezik strašno srbi, jih straši s svojimi dovtipi, da jim lezejo mravljinci po koži.

»Kadar se ladja potopi! . . . saj to je nekaj zelo veselega, kadar se ladja potopi. Mrzla kopel in rešeni bomo; potem nas popeljejo v Bonifacio kjer bomo jedli pri načelniku Lionettiju kose in drozge.«

»In »tringlos«... bušijo v smeh . . .

Naenkrat zahrešči . . . Kaj je bilo? Kaj se je zgodilo? . . .

»Krmilo je odtrgalo,« odgovori ves premočeni mornar, ki hiti skozi medkrov.

»Srečno pot!« zakriči ta presneti »brigadier«, a nihče se mu ne zasmeje več

Na krovu je velik tumult. Megla je taka, da eden ne vidi drugega. Mornarji begajo vsi prestrašeni sem ter tja. Krmila ni več! Nemogoče krmariti... »Sémmilante«, izročena usodi, beži, kakor jo vetri podé . . . Tedaj jo vidi carinar, kako švigne mimo njega, ob enajstih i pol. Zazdi se, kakor da bi na sprednjem delu ladje top sprožili... Čeri! čeri!... Vse je končano, upanja nobenega, naravnost na obal drvi . . . Kapitan gre v svojo kabino. Čez par trenutkov se pojavi spet na svojem mestu na mostiču — v paradni uniformi . . . Hotel je v njej umreti.

V medkrovu se molče spogledujejo vojaki, v smrtnem strahu . . . Bolniki poskušajo vstati . . . mali »brigadier« se ne smeje več . . . Tedaj se odprejo vrata in na pragu se prikaže duhovnik s štolo:

»Pokleknite, fantje!«

Vsi ubogajo. Z odmevajočim glasom začne moliti molitve za umirajoče.

Naenkrat strašno zatrešči; en sam krik, neizmeren krik plane v meglo, roke grabijo po zraku, prsti se krčevito oprijemljejo, groza zre iz oči, mimo katerih je švignila smrt kakor blisk . . .

Gospod, usmili se nas! . . .

Tako sem prečul vso noč in se pogovarjal z dušo uboge ladje, ki je že deset let ležala na dnu morja . . . Burja je krivila plamen v taborju; slišal sem, kako je plesala naša barka ob vznožju skal in kako je škripala vrv, s katero je bila zasidrana.

[1]) Tringlos, tr(a)inglot (čitaj treglo) je šaljivo ime vojakov pri trenu.

[2]) Odgovarja finančni postaji na kopnem.

[1]) »Brigadier« odgovarja »caporalu« pri infanteriji.

Ob bukovinski fronti.

Madjarski listi poročajo po izpovedih ruskih pribežnikov, da so ruski strelski jarki polni vode in da trpi tudi dovažanje živil. Če bo ostalo vreme gorko, ni izključeno, da se bodo razvili še silnejši boji. Baje prihajajo v Besarabijo vedno nove ruske čete.

Na severni ruski fronti.

»Frankfurter Ztg.« poroča, da je moštvo na severo-vzhodni nemški fronti baje naravnost željno pričakovalo ruske napade. Velike težave večmesečnega pozicijskega boja so vojakom že presedale. Nemške pozicije, dasiravno ugodnejše, kakor ruske, leže sredi močvirij, zato je umevno, da so bili nemški vojaki pripravljeni na rusko ofenzivo, ker so vedeli, da jih bo voda pregnala iz jarkov. Še 17. marca je bilo na fronti razmeroma mirno, dasiravno se je tudi takrat že delovanje ruske artiljerije stopnjevalo. Dne 18. t. m. so začeli Rusi bolj precizno streljati, zlasti na obeh straneh Naroškega jezera. Ruska artiljerija je neprestano sipala granate, ki pa niso napravile posebne škode, nasprotno pa je nemška artiljerija prizadejala Rusom mnogo izgub. Prvi infanterijski napad so izvršili Rusi 18. t. m. zjutraj na raznih točkah Miadzjolskega jezera ter severno od tam. Nikjer pa Rusi niso mogli dospeti niti do žičnih ovir. Nemške strojne puške so vse ruske napade v kali vdušile. Zlasti velike so bile ruske izgube ob Višjevskem jezeru, kjer je padlo nad 3000 sovražnikov. Ruska konjenica pri teh bojih še ni sodelovala.

Vojna z Italijo.

NA ITALIJANSKI FRONTI MIR.

Dunaj, 22. marca. (Kor. urad.)
Uradno se razglaša:

Italijansko bojišče.

Včerajšnji dan je potekel mirno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

* * *

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

19. marca. Na fronti v Trentinu od časa do časa topovski ogenj. Sovražna artiljerija je bombardirala naše postojanke na Monte Zollo (Val Sugana), ki pa je ostal trdno v naši posesti. V dolini Bele so izvršili naši smučarji drzne napade preko pontebskega potoka in na Lipaljo ves. V noči na 18. t. m. je osvojil eden naših odelkov s pomočjo artiljerije postojanko na Rmeni pečini, severovzhodno Montasia, pregnal od tam nasprotnika in vjel nekaj mož. Sovražna ojačenja, ki so došla iz Zajezerske doline, so bila zadržana po uspešnem ognju naših baterij. V tolminskem odseku je izvršil sovražnik po močni topovski pripravi dne 18. t. m. srdite napade na naše postojanke na višinah Sv. Marije. Boj se je gibal semtertja. Vjeli smo 41 mož, med njimi dva oficirja. Končno se je nasprotniku posrečilo, da se je utrdil v prednjih delih naše obrambne črte. Na ostali soški fronti neprestano topovski boji. Sovražni letalci so zopet metali bombe na rtič Sdoba, ne da bi napravili kako škodo.

20. marca. Vzdolž vse fronte povišano artiljerijsko delovanje, zlasti v Suganski dolini in ob srednji Soči. V obeh odsekih je naznanjen dohod močnih sovražnih ojačenj s četami in artiljerijo. Na naše pozicije na Monte Collo, Suganska dolina, je poskusil sovražnik 18. marca male napade, ki so bili nemudoma odbiti. Ljutejša so bila sovražna podjetja ob srednji Soči v noči na 19. marec in naslednji dan. Naše čete so odvzele sovražniku del jarkov, katere je bil zasedel na višini Sv. Marije in so odvrnile njegove zopetne napade na naše pozicije južno Čiginja in proti Selu. Potem ko smo tako povsem ustavili vsako prodiranje sovražnika, smo odšli iz dela naše eksponirane pozicije, približno 500 metrov, odgovarjajoče višini Sv. Marije, da se odtegnemo obstreljevanju novih sovražnih baterij. Umikanje se je izvršilo v redu in miru, brez pritiska s strani sovražnika. Tudi na Sabotinu je poskusil sovražnik naše pozicije na grebenu napasti. Pognali pa smo ga takoj nazaj. Na Kraški planoti je potekel dan mirno.

Nova ofenziva na edini fronti.

Pariz, 21. marca. (Kor. urad.) General Cadorna je rekel nekemu sotrudniku »Petit Journala«, ki je ž njim potoval: Naša ofenziva se začne zopet energično in ljuto na edini fronti, na kateri moremo sedaj delovati. Ali potreba je, da to dopusti vreme. Sedaj so plazovi, ki pogostoma pokopljejo vojake, naš najtežji sovražnik.

Na kateri fronti?

Libre Parole piše: Peta italijanska ofenziva na soški fronti je definitivno ustavljena, ker ima Cadorna čas, da je odpotoval na zapadno fronto. To je za Italijo dokaz, da mora pričeti ofenzivo na drugem mestu. — Ofenziva je bila na vsej fronti, od Rive do Tržiča, povsodi so bili začeli in povsodi so nehali Italijani. Kje torej je ono drugo mesto? V Albaniji se jim godi slabo in je Italiji žal, da je tja poslala kakega vojaka. Torej morda na zapadni fronti. Ali prej bi morala slediti napoved vojne Nemčiji. Za to pa ni nič kaj zavzeta italijanska vlada, Cadorna pa najmanj. Ko bo Cadorna videl fronto proti Nemčiji, se bo najbrže še bolj branil razširjenja vojne kakor doslej.

Novi italijanski upi.

Italijani vedno upajo, vedno je kaj takega, na kar naslanjajo nove upe. Sedaj vpirajo svoje oči v Pariz in zopet upajo. Italijanski listi pričakujejo od konferenc četverozveze vse najbolje. Pišejo, da te konference tvorijo temeljne stebre nove Evrope. Pariški dopisnik »Secola« pa v nasprotju ž njimi pravi, da kakor je pričakovati, združene vlade ne bodo ratificirale vseh predlogov vojaških kompetenc, zlasti ne predloga, da bi se dala vojaški konferenci v Parizu neomejena pravica razpolaganja s človeško in materijalno rezervo vseh četverozveznih držav.

Cadorna v Parizu.

Ko je došel Cadorna v Pariz, ga je pozdravila na kolodvoru velika množica, ponajveč pa člani italijanske kolonije v Parizu. Pariško časopisje poudarja soglasno, da Cadornovemu potovanju v Pariz mora slediti napoved vojne Nemčiji s strani Italije. Drugače bi bilo to potovanje gola komedija in francoska javnost bi takega razočaranja ne prenesla.

Italijanski listi so vsi ginjeni radi sprejema Cadorne v Parizu. Opisujejo na široko, kako navdušeno ga je pozdravljala množica, ko se je vozil po ulicah v avtomobilu z Joffrejem. Cadorna je obiskal italijansko poslaništvo, opoldne se je udeležil obeda v palači zunanj. ministrstva, katerega mu je priredil Briand. V torek se je peljal Cadorna v glavni stan in se udeležil zvečer slavnostne večerje pri Tittoniju v Parizu. Potem se je odpeljal v London, kjer ostane tri dni.

Lastnoročno pismo Viktorja Emanuela na Poincaréja.

Iz Ženeve poročajo: Kralj Viktor Emanuel je izročil Cadorni lastnoročno pismo na Poincaréja. Ko se bo vračal Cadorna iz Londona, bo gost belgijskega kralja.

Salandra in Sonnino v Parizu.

Preko Lugana se poroča, da sta odpotovala Salandra in Sonnino v torek 21. t. m. v Pariz z določenim akcijskim programom.

Ministrski svet v Rimu.

V Rimu se je zopet vršil ministrski svet, ki je imel končno določiti, kako naj se drži italijanska vlada napram pariškim konferencam. Avtoriziranih poročil o rezultatu ministrskega sveta ni, italijansko časopisje pa dodaja zato svojim poročilom o ministrskem svetu komentarje o mučnem vtisku, ki ga je napravil prvi bulletin italijanskega armadnega vodstva po Cadornovem odpotovanju, ki je naznanil, da so morali Italijani zapustiti eno svojo sprednjo pozicijo. Seveda pa pripovedujejo, da so Italijani odšli iz one pozicije prostovoljno in brez pritiska nasprotnika.

Velikonočne počitnice italijanskega parlamenta.

Ministrski svet je sklenil, kakor poroča »Avanti«, pozvati zbornico, naj začne že sedaj velikonočne počitnice; sestane se zopet 6. junija. Organ oficijelnih socijalistov napoveduje akcijo proti temu Salandrovemu predlogu.

Srednja Italija brez vojnega navdušenja.

Karakteristično, kako rapidno pojema vojno navdušenje prebivalstva srednje Italije, je poročilo v »Avantiju«, da prebivastvo v Pizi ni dalo, ko so nabirali prispevke za vojno oskrbo, niti enega solda. Pogostoma pa se vršijo aretacije sleparskih dobavateljev za armado.

Proti razširjevalcem mirovnih pozivov.

V Milanu je bilo te dni aretiranih več oseb radi razširjevanja mirovnih pozivov. Potem je bilo izvršenih mnogo hišnih preiskav, med drugimi tudi v uredništvu »Avantija«, ali brez uspeha.

Dogodki na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. marca. (Kor. urad.)
Uradno se razglaša:

Jugovzhodno bojišče.

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

* * *

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 22. marca. (Kor. urad.)
Uradno se razglaša:
Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Položaj neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Boji ob grško-srbski meji.

Blizu Dojranskega jezera je prišlo, kakor naznanja tudi nemško uradno poročilo, do manjših bojev. Iz francoskih in italijanskih listov izhaja, da so francoske čete zasedle dve grški vasi neposredno ob meji, iz katerih se je grška posadka umaknila. Pri tem so jih motile in ovirale nemške čete in avstrijska artiljerija. Pariška poročila pravijo, da se pomika Sarrailova armada proti severu in si stojita neprijatelja za boj pripravljena nasproti. Morda je pričakovati na tem bojišču kmalu večjih dogodkov. Grška poročila pravijo, da so zasedle ententine čete zopet nekaj krajev v zapadni grški Makedoniji, vsled česar so izbruhnile med generalom Sarrailom in grškim generalnim štabom nove diference.

Položaj v Romuniji.

Iz Bukarešte poročajo: Posvetovanja četverozveznih diplomatov z ministrskim predsednikom in njihove medsebojne konference spominjajo na razburjene dni v Sofiji pred bolgarsko intervencijo. Vsak dan prihajajo iz glavnih mest četverozveze kurirji z novimi instrukcijami in poročili. Četverozveza je baje zahtevala, da naj Romunija svojo armado demobilizira, kar je vzbudilo presenečenje in ogorčenje. Vse stranke zahtevajo, da naj vlada to noto odločno odkloni. V armadi so vsa odločilna mesta v rokah politično neodvisnih častnikov Rusofilska stranka je svoj vpliv v armadi izgubila.

»Az Est« poroča: V Galacu je bil nabit razglas, ki sporoča, da je romunska vlada v varstvo svoje nevtralnosti prepovedala četverozveznim ladjam pluti po Donavi čez Turtukajo navzgor, ladjam centralnih držav pa čez Galac navzdol.

Isti listi javljajo tudi, da se je Bratianu napram vodiljem konzervativne opozicije izrazil: Ne verjamem, da bi bil že prišel trenotek, v katerem naj Romunija spremeni svoje dosedanje postopanje.

Romunija in Bolgarija.

Iz Bukarešte poročajo: »Dimineaca« poroča, da so se odnošaji med bolgarsko in romunsko vlado v zadnjem času znatno zboljšali. Med obema vladama se vršijo pogajanja o raznih gospodarskih in transportnih vprašanjih.

Politično potovanje grškega princa.

Mlajši brat kralja Konstantina, princ Krištof, se je podal v posebni misiji v glavna mesta četverozveze. V nedeljo je prispel v Rim, odkoder potuje v Pariz, London in Petrograd. Francoski listi naznanjajo, da bo Grška svojo politično taktiko skoro spremenila, kar pa se v Atenah odločno dementira.

Boji na morju.

Nesposobnost italijanskega brodovja.

Na mnogih straneh se ne morejo prečuditi dejstvu, da operirajo francoske vojne ladje v albanskih vodah, torej v vodah, ki spadajo pravzaprav v operacijsko zono italijanskega brodovja. Iz tega dejstva in iz izjav francoskega časopisja se sme sklepati, da na Francoskem ne zaupajo mnogo italijanskemu brodovju. Bivši francoski mornariški minister Lanessan izjavlja v »Petit Parisienu«, da Adrijo morata očistiti Anglija in Francija. Italijansko brodovje more samo pomagati. Lanessan meni, da mora postati Jadransko morje »naše«, to je francosko. Kaj porečejo Italijani, ki še vedno sanjajo o »mare nostro?«

Potopljeni parniki.

Angleški parnik »Port Dalhouise« in norveški parnik »Langeli« sta bila potopljena. Danski parnik »Skodsborg« se je potopil.

Neki podmorski čoln je s topovskimi streli potopil angleški parnik »Coquette«, kakih 200 milj južno od Malte, 15 mož posadke je dospelo po osemdnevni vožnji na libejsko obal.

Brazilija zaplenila nemške ladje?

Listi poročajo: Brazilija je uradno razglasila zaplembo nemških ladij. Brazilska vlada je izjavila, da za enkrat ne bo izvajala nikakršnih konsekvenc iz te zaplembe, če Nemčija ne bo protestirala. Če pa Nemčija z zaplembo ne bo zadovoljna, se bo Brazilija popolnoma pridružila željam Portugalske in je vlada pripravljena, udeležiti se na strani entente vojne.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

20. marca. Fronta v Iraku. Nobene izpremembe. — Kavkaška fronta. Razen prask med izvidnimi oddelki ničesar pomembnega. — Dardanelska fronta. Včeraj popoldne je izstrelila neka torpedovka, zvečer neka križarka brezuspešno nekaj granat na okolico Sedilbara in Tekeburna. Obe ladji sta nato zopet odpluli.

Rusko poročilo iz Kavkazije.

18. marca. Pri nadalnjem zasledovanju v smeri na Erzinghan smo zasedli vas Kotur, jugozapadno od mesta Mamahahun (9 vrst) ter potisnili sovražnika, ki je poskusil protinapad, s težkimi izgubami nazaj proti zapadu.

Angleška ofenziva v Egiptu?

»Times« pišejo, da se bliža čas, ko bo mogel pričeti vrhovni poveljnik egipčanskih čet z ofenzivo proti Turkom.

Italijanski interesi v Egiptu in Anglija.

Preko Lugana poročajo dne 21. marca: Dogovor med Anglijo in Italijo glede posameznih egiptskih vprašanj, je po italijansko - francosko - maroškem dogovoru nov dokaz za to, da polagata vladi v Parizu in Londonu važnost na to, da določita napram Italiji že tekom vojne vse, kar se tiče severo - afriških razmer, da se tako izogneta vsem poznejšim zahtevam in razpravam.

Razne politične vesti.

Proračunska razprava v nemškem državnem zboru. Iz Berolina 22. marca. Med splošno napetostjo zaradi raznih vprašanj, ki so v zvezi z vojno podmorfskih čolnov, je pričel nemški državni zbor s prvim branjem proračuna v zvezi s predlogami o vojnih davkih.

= **Poljaki v pruskem deželnem zboru.** Pruski deželni zbor je sprejel tudi v tretjem branju proračun. V imenu poljskih poslancev je dr. Wiegolewski izjavil: Že pri zadnji proračunski razpravi smo slovesno ugovarjali, da so v proračunu tudi svote, ki se porabijo proti poljskemu narodu. Smatramo to za hudo kršenje opravičenih interesov poljskega naroda in dokler bodo te postavke v proračunu, bomo glasovali proti celemu proračunu.

= **Zedinjene države in Mehika.** Iz Novega Jorka poročao: Villa je baje zbežal preko gora k indijanskemu plemenu Joqui. Washingtonski vladni krogi namigavajo, da se bo morda opustilo nadalnje zasledovanje Ville, javno mnenje pa je proti temu.

Vesti iz primorskih dežel.

Vzdrževanje vojaških grobov. C. kr. okrajno glavarstvo v Sežani je izdalo županstvom sežanskega političnega okraja naslednjo okrožnico: V zadnjem času se je pritožilo neko c. in kr. etapno poveljstvo, da se nahajajo v njegovem okrožju grobovi vojakov v zelo zanemarjenem stanju. To mi daje povod, opozoriti županstvo na njegovo dolžnost kot upravitelja tamošnjega pokopališča, da skrbi na istem za red in snago. V to svrho se je strogo držati določil pokopališčnega reda, doposlanega županstvu s tuuradnim odlokom od dne 8. marca 1911 štev. 339-10, zlasti onih § 3, predzadnji odstavek (pokopavanje nekatolikov) ter §§ 4 in 22 (ako bi se županstvo slučajno ne nahajalo več v posesti tega pokopališčnega reda, sporoči sem, da se mu isti dopošlje). Posebno priporočam županstvu skrb za vzdrževanje grobov med sedanjo vojno umrlih vojakov. Vsaka občina, na katere pokopališču počivajo zemeljski ostanki za domovino umrlih junakov, naj bi si štela v častno dolžnost, čuvati nad njih grobovi z vso skrbjo in ljubeznijo. Vsak izmed njih bi zaslužil neminljiv spomenik — najmanj, kar se sme zahtevati, je skrb živečih, da tak grob ne izgine brez sledu. Ograjek iz položenega kamenja, cvetlice ali vedno zeleno grmičevje, vsajeno na gomilo, skrb, da napis na znamenju ostane čitljiv — vse to vzame malo truda in bo v veliko tolažbo sorodnikom, ko kdaj obiščejo grob dragega mrtvega. Županstvu gotovo ne bo težko najti v občini družin, ki imajo sočutje s tujo bolestjo in bodo rade prevzele po en ali več grobov v oskrbo. Zlasti družinam, katerih dragi ravnotako počivajo v tuji zemlji, bo dajala taka oskrba tolažilno zavest, da jim tam morda neznana roka vrača njih plemenito ravnanje z enakim. Ob tej priliki opozarjam županstvo na tuuradni odlok od dne 7. februarja 1916, št. 1671, glede nagraditve onih oseb, ki so si za napravo in vzdrževanje gomil vojakov stekle posebnih zaslug. Poudarjam, da si bom štel vedno v prijetno dolžnost, predlagati take osebe za primerno nagrado. — C. kr. voditelj urada: Wlček m. p.

Kdo kaj vé? Franc Komjanc, k. u. k. 4. Fest. - Art. - Regt., 4. Res.-Komp., Fort Lussin, prosi obvestila o svojih starših, ki so stanovali do vojne v Št. Ferjanu št. 185 pri Gorici in o svoji sestri Frančiški iz Št. Ferjana št. 181. — Albin Ferčič, k. u. k. 4. Fest. - Art. - Regt., 4. Res. - Komp., Fort Lussin, prosi poročila o svoji družini, namreč o Rozaliji, Štefanu in Tereziji Terpin iz Št. Ferjana pri Gorici št. 148, po domače pri Škorjancih.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanja.** Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila nadomestna lovca 20. lovskega polka Ivan Kovačič in Franc Preskar. — Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda so dobili: narednik Franc Hromudka 97. pešpolka; praporščak Ernest Florjan, kadet Ernest Stravs, narednik Franc Škufca, korporal Anton Perko ter infanterist Franc Verderber, vsi pri 17. pešpolku. — Drugič so dobili srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda: četovodji Karel Pangeršič in Evgen Betetto, korporala Ivan Kuhar in Pavel Pavčič, poddesetnik Franc Steinberger ter infanterist Franc Zabljak, vsi 17. pešpolka. — Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda so dobili: narednik Rudolf Kuhar, četovodje Franc Šešek, Tomaž Nanut, Vit Ambrožič in Leopold Lakner, korporali Alojzij Štembergar, Anton Debeljak, Anton Kocmur, Rudolf Belčjan, Jakob Mulej, Mihael Puš in Mihael Medic, poddesetniki Josip Cirar, Friderik Prisdig in Josip Boltar, infanteristi Viktor Birker, Viktor Vidmar, Ant. Kremenšček, Štefan Milbaher, Alojzij Uloškar, Josip Novak, Ivan Kovačič, Peter Osredkar, Florijan Jensterle, Jos. Finžgar, Franc Prosen, Josip Novak, Franc Koritnik, Jakob Škerjanc, Martin Župec, Josip Vrankar, Franc Vinko Peter Tišlar, Josip Apih, Mihael Frelih, Ivan Zorman, Franc Maček in Filip Tepina, vsi 17. pešpolka; četovodja Leopold Komelj ter infanterist Ivan Sluga 97. pešpolka.

— **Žalna manifestacija deželnega odbora pokojnemu baronu Winklerju.** V včerajšnji seji deželnega odbora, katere so se zamogli deželni odborniki po dolgem času zopet polnoštevilno udeležiti, spominjal se je deželni glavar gosp. dr. Šušteršič pred prehodom na dnevni red v toplih besedah blagopokojnega bivšega deželnega predsednika gosp. Andreja Winklerja in slavil njegove nevenljive zasluge za Kranjsko deželo in slovenski narod. Ker se deželni odbor zaradi prometnih ovir ni mogel udeležiti pogreba nepozabnega pokojnika, niti položiti venca na njegovo krsto, predlaga deželni glavar, naj se v spomin barona Winklerja votira iz deželnih sredstev svota 1000 kron v vojno-oskrbne namene. Deželni odborniki, ki so stoje poslušali govor glavarjev, so prelogu soglasno pritrdili.

— **Mesto venca na grob** pokojnega barona Winklerja, ki si je stekel nevenljive zasluge za kranjsko

deželo, je deželni odbor soglasno sklenil darovati iz deželnih sredstev 1000 kron za vojnooskrbovalne namene.

— **Iz ruskega vjetništva** sta se po dolgem času oglasila Ljubljančana Ferdinand Vrabec, ki je bil vjet 11. marca 1915, in leži bolan v bolnici v Moskvi, ter njegov brat Josip Vrabec, ki se nahaja sedaj v Taškentu v Srednji Aziji. Lahko si je predstavljati, kako so se razveselili teh vesti mati, obe sestri in sorodniki, saj sta brata Vrabec vrla sinova in brata.

— **Iz Sigmundsherberga** nam pišejo: Daleč od svojih dragih in rojakov živeč, smo prejeli od prijatelja Ivanka Prelovca iz Idrije nekaj »Slovenskih Narodov«. Ne da se popisati, kako smo se jih razveselili. Prosimo prijatelje in prijateljice, naj nam še pošiljajo list. Avgust Colja, k. u. k. Landsturm-Wachbaon 14, 1. Kompagnie, Sigmundsherberg; Josip Smrdu, Franc Durn, Gregorič, Krevotin in E. Troha.

— **Darilo za venec.** Uradniki c. kr. deželne vlade za Kranjsko so darovali namesto venca na krsto umrlega deželnega predsednika v. pok. Andreja barona Winklerja 50 kron v prid Rdečemu križu.

— **Darilo.** Gospod Josip Luckmann, ravnatelj kreditnega zavoda za trgovino in obrt, je povodom smrti g. generalštabnega zdravnika dr. Antona Stareta daroval v roke g. predsednika Rdečega križa znesek 25 K za Rdeči križ.

— **»Rdeči križ«.** Gospa Olga dr. Staretova v Ljubljani, je v spomin na svojega umrlega soproga generalštabnega zdravnika dr. Antona Stareta, darovala v roke gospe Hermine del Cott, znesek 100 kron za »Rdeči križ«.

— **Darovi knjig in časopisov za »Rdeči križ«.** Začetkom vojne osnovana nabiralnica knjig avstrijske družbe »Rdečega križa« na Dunaju I., Herrengasse št. 11 (knjižnica c. in kr. spodnjeavstrijskega namestništva) potrebuje neprenehoma novih daril, dobro ohranjenih knjig in časopisov v vseh jezikih države za stanovitno uporabo za sanitetne zavode in vojaška oskrbništva ter za »Rdeči križ«. — »Rdeči križ« se vsled tega obrača na cenj. občinstvo s prošnjo, da bolnim in ranjenim vojakom čim več berila daruje. Taka darila naj se dopošljejo na zgoraj imenovano nabiralnico knjig. Poštni zavitki, opremljeni z napisom »Vojaška podporna zadeva« in z naslovom odpošiljatelja, so poštnine prosti. Po vseh avstrijskih državnih železnicah se taka darila lahko odpošljejo voznine prosto, če se na tovornem ali brzovoznem listu napiše: »Prostovoljni darovi za Rdeči križ«, kakor tudi številka in leto predpisane tarifne določbe: »Tarifna določba št. 400/1 ex 1915.« — C. in kr. bolniška poveljstva in vodstva društvenih bolnišnic, oziroma rekonvalescentnic »Rdečega križa« v Avstriji, se obenem vabijo, da se v slučaju potrebe berila za ranjene in bolne vojake obrnejo na imenovano nabiralnico in odpošiljalnico knjig »Rdečega križa« na Dunaju I., Herrengasse 11 (knjižnica c. kr. spod.-avstrijskega namestništva), obenem se prosi z ozirom na to, da se odpošiljanje točno in hitro izvršuje, da se zgoraj imenovani nabiralnici naznani približno število bolnikov zavoda, kakor tudi vse narodnosti.

— **Dvajsetletnica dunajskih zahvalnih koncertov »Glasbene Matice«.** Danes poteče dvajset let, kar je nastopila »Glasbena Matica« 23. marca 1896 prvikrat na Dunaju. Pela je Gallusov »Musica noster amor«, slovanske narodne pesmi, Fibichovo pomladno romanco, Nedvedov »Nazaj v planinski raj«, Foersterjevo »Ljubico« in Brucknerjev »Te Deum«. 25. marca 1896 je pa izvajala A. Dvořakovega »Mrtvaškega ženina«. Uspeh je bil velikanski. S ponosom se smemo spominjati Slovenci te prireditve. Časten spomin vsem sodelovateljem in gospej Terezini dr. Jenkovi, ki je sprožila misel na te zahvalne koncerte!

— **Promoviral** je dne 16. marca v Gradcu gosp. Gvidon Jaski iz Opčine doktorjem prava. Sedaj službuje v Ljubljani v eni izmed rezervnih bolnišnic.

— **Imenovanje pri Deželni banki.** Deželni odbor je imenoval bančnim koncipistom odvetniškega kandidata g. dr. Gvidona Zbašnika.

— **Trgovsko društvo »Merkur«** je imelo snoči v svojih novih prostorih v Gradišču občni zbor. Predsednik gosp. Lilleg se je v svojem nagovoru spomnil predvsem umrlih članov, katerih spomin so navzoči počastili s tem, da so se dvignili s sedežev. Na bojišču so padli: Josip Drčar, II. podpredsednik, ter člana Albert Gaber in Dominik Cizelj; umrli so člani: Ivan Müller, Ignacij Kessler in Ljudvik Vašič. Iz tajnikovega poročila posnamemo, da se je moralo društveno delovanje v preteklem letu znatno omejiti. Tudi se je društvo oktobra meseca preselilo v svoje nove prostore. Odpadlo je društvu mnogo članov vsled vpoklicev, vendar pa sta delovala zlasti živahno društvena posredovalnica in društveni podporni zaklad ter je dajalo društvo prav obilo pravnih nasvetov. Izmed dobrotnikov društva je posebno omeniti **trgovsko in obrtniško zbornico**, ki je društvu darovala 500 K, **Kolinsko tovarno**, ki je darovala 1200 K in gospo Heleno Sujerjevo, ki je darovala v spomin svojemu očetu gosp. Petričiču društvu 300 K. Tajnik pozivlja društvenike, da se naj pri vsaki priliki spominjajo društvenega podpornega zaklada, ki vrši blago delo, da podpira rodbine vpoklicanih z rednimi [illegible]imi prispevki. Iz blagajniške [illegible]la gosp. Krofte posname[illegible] je imelo društvo 10.854 K 7[illegible] dohodkov, izdatkov pa 13.778 K 54 v. Fond za »Trgovski dom« je znašal koncem 1915 znesek naloženih 32.557 K 96 vin. in 3000 K vojnega posojila, podporni fond pa naloženih 15.142 K 61 vin. in 2000 K vojnega posojila, vse premoženje skupaj 572.79 K 11 vin. S posebnim poudarkom je omeniti, da je društvo v preteklem letu izplačalo ženam in otrokom vpoklicanih 6371 K podpor. Leta 1914. je izplačalo društvo v isto svrho vsoto 1837 K 40 vin., tako da znašajo izplačane vsote podpor vsega skupaj že 8208 K 48 vin., kar je za društvo naravnost ogromna vsota. Odboru se podeli absolutorij ter se izreče po predlogu gosp. dr. Windischerja blagajniku zahvala za njegov izredni trud. Volitev odbora je izostala ter ostanejo vsi dosedanji člani v odboru. Končno opozarja gosp. dr. Windischer člane, da je ravno z ozirom na velike podpore, ki jih društvo deli, dolžnost članov, da se bolj spominjajo društvene blagajne tudi v slučajih, kadar so odločeni, darovati kaj v dobrodelne namene. Na njegov nasvet stori občni zbor tudi sklep, da se poveri društveni odbor, da naj kakor doslej, tudi leta 1916. izplačuje redno mesečne podpore ženam in otrokom vpoklicanih članov.

— **Kupčija z jajci.** Kakor znano, je od začetka vojske prepovedano pošiljati jajca v tujezemstvo, le za Nemčijo obstoji naredba, da se pošlje tja vsak mesec iz Avstrije 3000, iz Ogrske pa 12.000 meterskih stotov jajc. Po tej uredbi bi bile domače potrebščine zadostno krite, vendar je dosegla cena na posameznih trgih do 28 v za komad, drugod pa so se jajca dobila komad za tretjino te cene. Cene so navijali razni prekupci, ki se preje niso s to kupčijo nikdar pečali — osebno. »Zentraleinkaufstelle« v Nemčiji je kupovala po izredno visokih cenah jajca od producentov in jih prodajala po velikih valutnih diferencah. Tudi lokalna organizacijska politika je mnogo vplivala na to, da se promet z jajci ne more povsod razviti, ustanoviti po načelih proste kupčije. Celo uvoz iz Ruske Poljske in iz balkanskih držav ni mogel zajeziti zvišanja cen. Da se temu odpomore, je izdalo ministrstvo naredbo, na podlagi katere se ustanovi za celo državo centralno nakupovalnico za jajca, zvana »Miles« V to svrho se bodo ustanovili veliki aprovizacijski okraji, iz katerih se ne bode smelo jajca izvažati v tuje ozemlje, odnosno na Ogrsko. V vsakem aprovizacijskem okraju se bodo morale najprvo kriti potrebščine istega okraja, preostanek pa pride v roko za to postavljeni organzaciji. Da se bodo v vsakem okraju enakomerno krile potrebščine, bode naloga dotičnih deželnih vlad (ne več okrajnih glavarstev). Jajca se bodo smela pošiljati v drug okraj le, če in komur je to dovolilo »Miles« Urejeno pa bode tako, da se bode vršil promet nemoteno in kar mogoče naglo. Strogo se bode kontroliralo, da se jajca ne bodo z vozovi neupravičeno izvažala brez dovoljenja v drug okraj, pod nobenim pogojem pa ne na Ogrsko. Za vojaštvo se bodo morale, če le mogoče, kriti potrebščine iz produkcij istega okraja, če pa to ne bi bilo možno, se dovoli nemoteno pošiljatev v drug okraj. Blago, ki se bode importiralo iz vojaškozasedenih okrajev, iz tujine, bo razdelila »Miles«, kam naj se odpošljejo. Za vsak izvoz da dovoljenje dotična deželna oblast. Izvoz v Nemčijo bode izključno preskrbela »Miles« in tudi import bode le njen, tako da bode imela glede jajc le-ta monopol v Avstriji. Nakupovanje jajc bode poverjeno le trgovcem istega okraja, iz tujega okraja trgovec jih bode smel nakupovati samo le z dovoljenjem »Miles«. Kupčija v posameznih okrajih, v pa na Kranjskem, bode šla svojo pot kakor preje, le izvoz in uvoz v okraj ali dežele bode monopol »Miles«. Bojazen, da bode »Miles« pritiskala na cene pri producentih, je brez podlage, kajti notranje ministrstvo bode skrbelo, da bodo cene jajc, posebno sedaj, ko se je piča za kuretnino podražila, primerne ter da se število kokoši ne bode zmanjšalo in produkcija jajc zaradi nerentabilitete opustila. — Izvzeta so le jajca za valenje. Te bode smel razpošiljati v druge okraje in tujezemstvo vsak trgovec s perutnino, za kar se bode moral pa izkazati in v to svrho dobiti dovoljenja.

— **Riž za Ljubljano.** Kranjska aprovizacijska družba je razdelila med ljubljanske trgovce sedaj riža treh vrst, ki so ga trgovci obvezani prodajati po 1 K 76 v, oziroma pa 2 kroni in po 2 K 40 v za trg. — Vsaka stranka sme zahtevati le en kilogram.

— **Mestni popisovalni urad** bo jutri, v petek, radi snaženja uradnih prostorov za stranke zaprt.

Padla je s senika v Tomačevem posestnikova hči Marija Blaž, in sicer na neko ostro železo, ki je prodrlo v spodnji del života. Podvrgla se je takoj operaciji.

Z voza je padla 30letna posestnica Marija Černe iz Spod. Kašlja in je zadela pri padcu z glavo na zid, vsled česar je dobila težke poškodbe. Prepeljali so jo v bolnišnico. Nesreča se je zgodila vsled tega, ker se je konj splašil.

Tatvine. Na Ježici je ukradla iz zaprte omare Rozaliji Kosec 110 K denarja neka 14letna deklica z Viča. Kupila si je par čevljev in nekaj obleke, nekaj pa je potratila za sladkarije. Deklico so prijeli in izročili deželnemu sodišču. — Neki posestnik iz Trzina je šel iz Stoba po cesti z nekim človekom. Iz denarnice mu je izginilo, sam ne vé, kako in kdaj, 570 kron. — V neki tukajšnji trgovini z zlatninami je ukradlo neko mlado dekle tri zlate prstane in dva para zlatih uhanov. Aretirali so drugi dan neko 18letno muzikantinjo s Češkega, ta je bila ona tatica; imela je le še uhane, prstane je že prodala.

Iz Vurberga na Štajerskem nam poročajo: Tukajšnji občinski odbor je dne 19. marca imenoval nadučitelja v pok. Frana Žiherja za njegovo 40letno uspešno učiteljevanje na vurberški šoli častnim občanom.

Oddaja občinskih lovov na Spodnjem Štajerskem. Prihodnje dni se bo oddala cela vrsta občinskih lovov na Spodnjem Štajerskem. Dotične licitacije se vrše na Vranskem (27. t. m. ob 11. dopoldne), v Šmarju pri Jelšah (28. t. m. ob 9. dopoldne), v Laškem trgu (30. t. m. ob 8. zjutraj) in v Celju (31. t. m. ob 9. dopoldne). Lovi se bodo oddali za šestletno dobo.

Maribor. (Naši grobovi.) Osemnajst mesecev svetovne vojne, pomeni osemnajst mesecev polnih svežih narodnih grobov. V tem kratkem času smo spremili k zadnjemu počitku osmero narodnih značajev. Prva je bila gospa Stegnarjeva, narodna dama, soproga znanega našega rodoljuba, pokojnega c. kr. nadučitelja v p. gospoda Srečka Stegnarja. Kot drugi je umrl na težki bolezni Peter Amalietti, poduradnik Južne železnice, v najlepših letih prve moške dobe in ž njim mlad, temperamenten naroden značaj. Njemu je sledil odvetniški uradnik Riko Cepe. Ta je umrl na posledicah težkih ran, dobljenih v bojih ob Soči, v neki vojaški bolnišnici v Ljubljani. Mlada, tiha, toda odločna slovenska duša je ž njim izkrvavela. Nato je kot četrtega pobrala smrt nadrevidenta Južne železnice Hrena, idealnega moža izza časa slovenskih narodnih taborjev, moža, ki je svoje moško življenje pričel v viharjih slovenskega narodnega preporoda, se ž njim boril do dobe starčka in potem v visoki starosti še enkrat okusil žarkost slovenskega imena. Za njim je prišel zdravnik Feliks Ferk, znan po svojih velikih zapuščinah v korist našega slovenskega dijaštva, kojemu se je izkazal še po smrti kot eden njegovih največjih dobrotnikov. Njemu je kmalu sledil starosta mariborskega Slovenstva in Slovencev sploh, c. kr. nadučitelj v pokoju Srečko Stegnar, znan širom naše domovine. Zavzetje Srbije pa je doneslo tudi vest, da je v srbskem vjetništvu umrl na legarju F. Souček, urarski sotrudnik, mož mlad po letih, a povsodi izredno priljubljen, neumoren delavec na polju naših podružnic Ciril - Metodove družbe, zlasti posebno pa Sokola in Dramatičnega društva. Dne 17. marca pa smo pokopali v Gradcu osmega iz naše srede, Janka Voglarja, poštnega uradnika, a vendar idealnega narodnega boritelja. Osem grobov — osem praznih prostorov v naših vrstah. Kako bomo mogli pogrešati osem takih moči v našem narodnem boju? Ali ni, kakor bi se plazila počasi v našo narodno bodočnost temna, nevarna senca — nevarna zato, ker je nastala iz grobov naših najboljših? . . .

»Župnija v gorskem zakotju.« Kino **»Ideal«** kaže **samo jutri, v petek, dne 24. marca,** znano pesnitev dvornega svetnika prof. **dr. Antona Ohorna »Župnija v gorskem zakotju.«** Žaloigra s planin v štirih dejanjih. — Razen te izborne slike še: **»Grenka ljubav.«** Veseloigra, sodelujejo budimpeštanski igralci in ličen **krasen naravni** posnetek. — **Danes** zadnjič: **»Senzacija v jutranjem listu«,** resnično fina drama. **»Muckendorfski trinog«,** burka v treh dejanjih, salve smeha. — **V soboto, dne 25. marca zopet velikanska učinkovitost z naslovom: — ?!?!?!? — v kino »Ideal«.**

Spominjajte se ob godovih in rojstvenih dneh vojnih potreb!

Razne stvari.

* **Gospa Katarina Schratt**, bivša dvorna igralka, ki ji je pravzaprav ime Katarina Kiss pl. Ittebe, je odlikovana s častnim znamenjem prvega razreda Rdečega križa z vojno dekoracijo.

* **Dijaške čepice.** Na raznih srednjih šolah, zlasti na dunajskih, se je v vojni vdomačilo nošenje takozvanih burševskih čepic, kakor jih nosijo tudi srednješolci na Nemškem. Naučno ministrstvo je sedaj te čepice prepovedalo.

* **O viceadmiralu Maulerju,** ki je umrl v ruskem vjetništvu, se je poročalo, da je bil kot avstrijski vohun obsojen in ustreljen. Njegovi sorodniki objavljajo sedaj uradno sporočilo ameriškega veleposlanika v Petrogradu, da je viceadmiral Mauler umrl naravne smrti.

* **Škornji ruskih vjetnikov.** Sodišče v St. Pöltenu je obsodilo na dva meseca ječe nekega Petra Haidingerja, ki je izvabil ruskim vojnim vjetnikom osem parov škornjev, vrednih nad 200 kron. Pripravil je ruske vjetnike do tega, da so mu prodali škornje za majhne denarje s tem, da jih je opojil.

* **Belgijski kralj odklonil francosko krono?** Preko Bruslja se poroča, da je belgijski kralj odklonil od francoskih rojalistov mu ponudeno francosko krono. Kralj je izjavil, da hoče vse svoje moči posvetiti Belgiji in da se ne spušča v nikakršno avanturo proti obstoju francoske republike.

* **Bel kruh na Ogrskem.** Iz Budimpešte poročajo, da bodo smeli peči na Ogrskem s 1. aprilom zopet bel kruh. Zdi se torej, da so imela poizvedovanja po skritih zalogah pri madžarskih veleposestnikih in trgovcih z žitom prav lepe uspehe. Pri nas smo pričakovali, da pride vsaj del teh zalog tudi avstrijskim konzumentom v prid.

* **Standard.«** V Londonu izhajajoči list »Standard«, ki je užival svoje čase velik ugled in imel največji vpliv, je začasno ustavljen. Lastniki so si pa pridržali pravico do imena. »Standard« je nastal iz časopisa »St. James Chronicle«, ki je začel izhajati že leta 1671. »Standard« je bil torej nad 200 let star. Izdihnil je, je pač zastopal precej zastarele nazore, za katere današnje občinstvo nima zmisla.

* **»Pekel.«** Na Dunaju imajo že dosti let kabaret »Pekel«. Živelo se je tam časih prav peklensko zabavno. Pri predstavi — tam poper, po predstavi — šampanjec in ljubezen. Toda ta pekel ni bil nikdar na trdnih nogah. Že ustanovljen je bil na dolg, od začetka vojne pa se mu je vse slabeje godilo, zlasti ker ni mogel tekmovati z drugimi takimi zabavišči. Tako se je zdaj končno zgodilo, da so ta pekel zaprli. Lahkokrili hudički so se preselili v druge lokale.

* **Evropejci v Kamerunu.** Nemško kolonijo Kamerun v Afriki so zavojevali sovražniki. Že pred nekaj časom je prišla vest, da se je kakih 900 Nemcev iz Kameruna rešilo na sosedno špansko kolonijo. Zdaj je sporočila španska vlada, da je med Nemci, ki so se iz Kameruna rešili v njeno kolonijo, tudi kamerunski guverner, 73 oficirjev, 22 zdravnikov, 310 podčastnikov in 170 vojakov ter približno 400 civilnih oseb. Poleg teh so se rešili tudi še vsi drugi Nemci, kar jih je bilo v Kamerunu in ni torej prišel nobeden v vojno vjetništvo.

* **Nekaj statistike iz veleizdajniškega procesa v Banjaluki.** Veleizdajniški proces, o katerega zaključnih razpravah smo včeraj poročali, se je pričel dne 3. novembra 1915, obravnava je trajala torej 133 dni (do 14. marca). Obtožencev je bilo 156, in sicer 18 duhovnikov, 14 deželnih uradnikov (sodnikov in profesorjev), 15 učiteljev, 13 privatnih uradnikov, 11 visokošolcev, 2 srednješolca, 2 zdravnika, 2 advokata, 1 inženir, 12 rokodelcev, 26 kmetov, 2 veleposestnika, 2 delavca, 5 gostilničarjev, 29 trgovcev in 2 ženi. Najmlajši obtoženec je bil 16 let star, najstarejšemu je bilo 75 let. Dva sta med obravnavo umrla.

* **Ljubico je umoril.** Pešak 32. pešpolka Rudolf Ballak je imel že dlje časa znanje z neko Heleno Lehner v Palotaujfalu na Ogrskem. Pred nekaj dnevi mu je dekle sporočilo, da se poroči z drugim, češ, pri vojaku se tako ne ve, če se vrne iz vojne in če bo mogel po vojni preživljati rodbino. Rudolfa Bellaka je to sporočilo njegove ljubice tako razjezilo, da jo je v mraku počakal pred njenim stanovanjem in ji zabodel bajonet v srce. Dekle je na mestu umrlo, Bellak pa je šel še tisti večer z maršbataljonom na bojišče, a na rekvizicijo budimpeštanske policije je bil še na potu prijet in izročen vojaškemu sodišču.

* **Otvoritev ljudskih šol v Belgradu.** »Az Est« objavlja obširen popis o otvoritvi in organizaciji ljudskih šol v Belgradu. Iz dopisa posnemamo: Šolskih knjig otroci nimajo, prihajajo le s tablicami, ki so jih brezplačno dobili. Šolske sobe so prenatrpane. Na vsakih vratih se nahaja dvojezični nemško - hrvatski napis. Sobe so priprosto urejene. Ogledal sem si jih. N. pr. v III. razredu nad katedrom je napisano: 2. März, Vormittag 65 Mädchen, Nachmittag 66 Knaben. Nato je označen učni red n. pr. Montag: 8—9 Unterrichtssprache (Nastavni jezik), Schönschreiben (Krasopis), Zeichnen (Crtanje), Religion (Vjeronauk). V III. in IV. razredu se nahajajo tudi slike; na levi Conrad - Hötzendorfova, v sredi cesarjeva, na desni feldmaršala Friderika. Učiteljica pripoveduje, da je poduk jako težaven, in sicer ne ravno radi tega, ker se morajo otroci učiti latinice, temveč ker so v dolgem času zanemarjenosti skoro vse pozabili, tako da jim še v IV. razredu delajo najenostavnejši računi velike težave. Od izbruha balkanske vojne sem so uživali srbski otroci le 8—10 mesecev rednega poduka. V Dušanovi ulici se nahajata nemška in madžarska šola. Pozneje se bo tudi v srbske šole uvedla nemščina in madžarščina.

* **Prepir za severni rtič.** V vojnem metežu je svet popolnoma pozabil na veliki prepir, ki se je svoj čas vnel zaradi vprašanja, je li bil admiral Robert E. Peary res na severnem rtiču, kakor je sam trdil, ali pa imajo prav njegovi nasprotniki, ki trde, da sploh ni nikoli dosegel severnega rtiča. Tudi kapitan Cook je trdil, da je bil še pred Pearyjem na severnem rtiču in tudi to še dandanes, dasi tudi njega ljuto pobijajo. Peariju se je posrečilo, da so ga oficijelni krogi priznali kot prvega, ki je prišel na severni rtič. Vzlic ugovorom je ameriška vlada imenovala Pearyja za admirala in vse zemljepisne družbe ameriške so ga častile in priznavale za razkritelja severnega rtiča. Toda ugovori niso nehali in znanstveniki so dokazali, da so nekatere trditve Pearyjeve neresnične. Ameriška vlada je dala po Pearijevih podatkih napraviti zemljevid najsevernejšega dela sveta, a je morala na njem črtati Pearyjev kanal, Pearyjeve otoke in zemljo Crocker, ker se je izkazalo, da teh sploh ni. Največji nasprotnik admirala Pearyja je pač član ameriškega kongresa Helgesen. Njegovi starši so bili Norvežani. Helgesen se bavi že dolga leta s študiranjem severnih dežela. Tudi med vojno, ko se vendar stekajo milijarde v Ameriko in leži denar takorekoč na cesti, se Helgesen ne zanima za nič drugega, kakor za severni rtič. Tako je imel zdaj v kongresu, namesto da bi se zanimal za Wilsonovo politiko napram Angleški in Ameriki, velik govor o zadnjih ekspedicijah v severne kraje in ga končal z besedami: Trdim z vso slovesnostjo, da Robert E. Peary ni bil nikdar na severnem rtiču, niti kje blizu njega. Kar je doslej predložil materijala, le priča, da ni bil na severnem rtiču in da tega ne more dokazati. — Seveda je ta govor vzbudil veliko senzacijo in ves prepir se je začel iznova. Zdaj ima besedo admiral Peary, a zdaj pač ne bo izhajal z dolžitvijo, da njegovi nasprotniki lažejo, ampak bo moral dokazati, da je on govoril resnico.

* **Veliko umiranje srbskih vojakov.** Dočim poročajo nekateri listi, da je srbska armada, kar se je je rešilo, zopet reorganizirana, prijavlja turinska »Stampa« dopis z otoka Krfa, v katerem dopisu je rečeno: Od 30.000 mladih rekrutov, ki so bili iz Srbije pripodeni na Adrijansko obrežje, da bi se tam reorganizirali,

jih je spotoma umrlo 15.000, na obrežju jih je vsled lakote umrlo 6000 in samo 9000 jih je z ladjami prišlo na Krf. Ti reveži, ki so dolgo časa živeli samo od trave in skorij, bi bili na Krfu potrebovali sanitarno in drugo pomoč. Te pa ni bilo čisto nič. Začetkoma je bil le en sam zdravnik za tisoče umirajočih na razpolaganje. Ni bilo ne bolnice, ne bolniških strežnic, ne mleka, ne zdravil in tako se je zgodilo, da so tudi srečno na Krf pripeljani vojaki trumoma umirali. Vsak dan vozi bolniška ladja »San Francesco d' Assissi« trupla mladih vojakov na visoko morje, kjer jih pomečejo v valove. Strašna je ironija usode. Vsi ti mrliči pripadajo narodu, ki ni poznal višjega cilja, kakor dospeti do Adrije, in zdaj jih v tej Adriji pokopavajo.

* **Letala** spadajo gotovo med najznamenitejše iznajdbe naše dobe. Kako je svet strmel, ko se je Bleriot popeljal čez kanal La Manche s Francoskega na Angleško. Ljudem je tedaj kar sapa zastajala in prijemali so se za glave, kakor je kaj takega sploh mogoče. Kmalu potem pa smo doživeli velike letalske polete iz Pariza čez Alpe v Rim, iz Pariza čez Pireneje v Madrid in tudi Zeppelini so se nehali ponesrečevati in nosijo zdaj z lahkoto težke bombe iz Nemčije na Angleško, na bojiščih pa se zgode vsak čas prave bitke med letalci. Nova je ta iznajdba, a mislili so nanjo že pred davnimi časi. Zdaj so na Nemškem iztaknili leta 1680. tiskano knjigo libeškega zvezdoslovca Erazma Franciscusa, v kateri je rečeno, da je švedski kralj Gustav Adolf, prišedši v Gdansk, imel nekake zračne ladje, iz katerih je streljal na svoje neprijatelje. Bržčas to poročilo seveda ni resnično, nego so ljudje videli le fato morgano in jo po svoje tolmačili. A za možno so smatrali, da se bodo ljudje vozili po zraku. Tako je znameniti Anglež Roger Bacon v najznamenitejšem svojem delu naravnost napovedal, da se bo človek še lahko vozil po zraku, da bo vodil svoj aparat povsem svobodno kakor ptič svoje telo in da bo lahko tudi streljal iz zraka. Kar je Bacon šele v duhu videl, to je z ženijalno konstrukcijo poskusil vresničiti Leonardo da Vinci in to se je po stoletnem prizadevanju tudi sijajno posrečilo. O, kako dolga je pot od prvega zasvetlikanja kake misli v človeškem umu do njenega vresničenja. Letala imajo sedaj sicer največ pomena za vojno, a imajo vendar tudi veliko prihodnjost v praktičnem življenju. V Ameriki so jih začeli že rabiti za prenašanje — poštnih pošiljatev. V silno razsežni Ameriki so še velike pokrajine, kjer ni nobene železnice, pač pa je mnogo gora in voda in je zveza med ondotnimi kraji jako težavna. En del države Illinois leži tako nesrečno, da bi bilo treba zgraditi vse polno dragih mostov, če naj dobi ta del železniško zvezo. Zdaj so tam vpeljali letala, ki prenašajo vse poštne pošiljatve čez najširše reke, čez Missouri in Missisipi. Vsega skupaj bodo za to delo vporabljali 200 letalcev.

* **Doživljaji švicarskega zdravnika v Srbiji.** Privatni docent v Curihu dr. Hirschfeld je te dni predaval v Curihu o svojih doživljajih kot vojaški zdravnik v Srbiji. Najstrašnejše je, po njegovem zatrdilu, divjal v Srbiji pegasti legar, ki je zahteval več žrtev, kakor vojna sama. Ta bolezen je silno nalezljiva. V mnogih srbskih bolnicah je poleg bolnikov umrlo vse drugo osebje, zdravniki, strežniki, pisarji itd. Očividno povečuje strah pred boleznijo že na sebi veliko nevarnost pegastega legarja. Alkoholisti zapadejo pri pegastem legarju takoj smrti in prestane ga samo, kdor ima zdravo srce. Dr. Hirschfeld je rekel, da ne pozna, ne ene srbske družine, ki bi ji ta bolezen ne umorila kakega člana. Boj proti ušem spada med najtežje naloge vojne higijene in je bil v Srbiji posebno težak, ker ni bilo ne dovolj zdravnikov, ne dovolj zdravil. V bolnicah je vsega zmanjkalo, tako da še uši ni bilo mogoče zatreti. Zaradi pomanjkanja prostorov so morali bolniki ležati v vežah, na hodnikih in celo v hlevih. V bolnici, kjer je prostora za 200 ljudi, so morali časih oskrbovati 2000 bolnikov. Srbija je imela pred vojno 360 zdravnikov, izmed teh jih je le za pegastim legarjem umrlo 136. Strežniki so bili srbski vojaki in avstrijski vjetniki. Deloma je bila disciplina v bolnicah tako slaba, da so bolnici dobili zdravila le za denar. Neki umirajoči bolnik je moral strežniku plačati še čašo vode. Nadzorovanje je bilo nezadostno; zgodilo se je, da so bolniki, kadar se jim je mešalo, skočili z oken in zunaj vtonili ali zmrznili. Bolnikov je bilo časih toliko, da jih pisarji še vpisati niso mogli in umrlo je več ljudi, kakor jih je bilo mogoče pokopati. Zgodilo se je, da je v jami za mliče naenkrat eden ostal, ki so ga smatrali za mrtvega, opravil svojo potrebo in se zopet vlegel med mliče. Veliko dobrega so storili tuji zdravniki. S posebnim občudovanjem je govoril dr. Hirschfeld o požrtvovalnosti srbskih žena in deklet, ki so stregle bolnikom. Najboljšo organizacijo je imela ameriška sanitetna misija, ki je s čudovito enerižjo zatirala kugo. Tuje misije pa so prišle šele v maju in juniju, ko so uši že izginjale. Treba bo izdatne pomoči, sicer se kuga obnovi. Pravi polom se je začel v Srbiji tedaj, ko je bila pretrgana železniška zveza s Solunom. Umik srbske armade in beg srbskega prebivalstva sta bila polna strašnega trpljenja in največjega pomanjkanja. Lakota in bolezen so uničile silno mnogo teh bežečih ljudi. Za srbski papirnati denar ni bilo ničesar več dobiti in le z največjo težavo je bilo dobiti kaj drobiža za nakup najpotrebnejših živil. Dr. Hirschfeld je pri tem begu videl večkrat tudi kralja Petra, ki je, dasi bolan in jako slab, potrpežljivo prenašal strahotne strapace. Na srbski generalni štab se je zgodil napad; napadalci so mislili, da ima generalni štab veliko denarja pri sebi. Dr. Hirschfeld je čez Skader prišel v S. Giovanni di Medua in se od tam prepeljal v Italijo.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Udne bolečine odstranjajo vteranja s Fellerjevim bolečine tolažečim rastlinskim esenčnim fluidom z znamko »Elzafluid«. Gre skozi kožo, odstrani bolečine, provzročajoče »strupe prehlajenja«, kar poživi krvni obtok in nam pripravi prijeten dobrodejen občutek, kjer smo prej čutili bolečine. 12 steklenic tega zdravniško priporočenega domačega zdravila pošlje franko za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrg št. 238 (Hrvatsko). To izborno sredstvo za odrgnenje se ne da nadomestiti z ničimer drugim in bi ga ne smelo manjkati v nobeni hiši. Tudi Fellerjeve voljno odvajalne Elzakrogljice, 6 škatljic 4 K 40 vin., so dobre. (eb)

Dva mlada, tukaj tuja enoletna prostovoljca, si želita živahne korespondence z mladima, živahnima gospicama. — Dražestni odmevi s sliko, katera se takoj vrne, pod šifro „R. S./991“ na upravništvo „Slovenskega Naroda. Tajnost pod častno besedo zajamčena. 991

1 kg praške gnjati (gnjat) kos 4½ do 7 kg.		K 7·80
1 „ prekajen karé la		„ 7·60
1 „ praške salami		„ 6·50
1 „ poljske salami		„ 7·20
1 „ krakovskih gnjatnih salami		„ 7·60
1 „ mortadela salami		„ 7·50
1 „ pariških salami		„ 7·50
1 „ debrečinskih salami		„ 7·30
1 „ tirolskih salami		„ 7·20
1 „ brunšviških salami		„ 5·50

razpošilja po povzetju v pošt. zavojih á 5 kg
Pri naročilih nad 25 kg cene močno reducirane.

Izvoz praških gnjati,
M. Kohn, 897
Praga-Žižkov, Havličkova ulica št. 16./I.

Priporočamo najnovejše
zemljevide
naslednjih bojišč:

	za ceno	po pošti
Freytagovo:		
Zapadno Rusko	1·20	1·30
Avstr.-ogrsk. Primorja	1·20	1·30
Romunsko	1·20	1·30
Avstrijsko- in Nemško-Ruskih obmejnih pokrajin	1·20	1·30
Srbsko	1·50	1·60
Dardanelsko	—·80	—·90
Hölzlovo:		
Splošno rusko bojišče	1·20	1·30

Pošilja se le proti gotovini v naprej ali pa po povzetju.

Narodna knjigarna
V Ljubljani, Prešernova ulica št. 7

Kalodont
Zobna krema **90 vinarjev**

Perilo za gojence zavodov v zalogi. | **Izdelovanje nevestinskih oprem.** | **Perilo za deteta v zalogi.**

Ustanovljeno 1866.

Moško, damsko in otroško
perilo
lastnega izdelka
daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen
priporoča
C. J. HAMANN
dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti, častniških uniformiranj, zavodov, samostanov i. t. d. v
LJUBLJANI.
Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.
Istotam prva kranjska
pralnica in likalnica perila.
Motorni obrat.
Največje varovanje perila. Najnovejši stroji.
Perilo se na način prve dunajske čistilnice zlika brezhibno kakor novo in se vse do srede poslano perilo zgotovi v soboto tistega tedna. 276

Kopalno perilo :: Dr. Lahmanna zdravstveno perilo.
Dr. Gustav Jägrovo volneno perilo. :: Perilo TETRA.

Prizna no najpoštenejša postrežba.

Moški klobuki. | Posteljna perje, puh in kapok. | **Sportni predmeti.**

Začetnica ali učenka
za trgovino s papirjem, **se sprejme takoj.** Več se poizve pri tvrdki
Fr. Iglič, 988
Ljubljana, — Mestni trg štev. 11.

Lokal
pripraven za prodajalno ali vinsko klet
se odda s 1. majnikom
v Šelenburgovi ulici št. 6. 936
Vpraša se istotam pri gospodu **Bocu.**

Prodajalec
973 in
prodajalka
se takoj sprejmeta
A. Persché, Ljubljana.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo: Kasne 2652
BLUZE plašče, jopice, krila, kostume, nočne halje, perilo. Kožuhovino, modne predmete.
Zelo solidna tvrdka:
M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Neprekosljiva v
otroških oblekcah
:: in krstni opravi. ::

Deček
za lažje delo, **se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji.** 983
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Absolventinja
trgovskega tečaja z odliko in z malo prakso **išče službe** v kaki pisarni. Kdo, pove uprav. »Slovensk. Naroda«. 984

Lepo stanovanje
z dvema sobama in kuhinjo, meblovano ali brez pohištva v št. jakob. okraju, **išče zakonski par brez otrok.** Ponudbe na uprav. »Sloven. Naroda«. 980

Službe išče
prodajalka
mešane stroke, z daljšo prakso, najraje na deželi, a tudi v mestu. Naslov pove upr. »Slovensk. Naroda«. 974

Sprejme se 1. maja t. l.
trgovski sotrudnik
dober železninar, pri 948
Francu Piceku,
Ribnica, Kranjsko.

Premog več vrst, drva,
trda in mehka **dostavlja po zmernih cenah** na dom v vsaki množini
Richter & Co., Trnovska ulica št. 25.

MODNI SALON
Rozi Fabčič, Rimska cesta 6.
Cenjenim damam in gospicam priporočam
veliko izbero slamnikov
modelov in raznega nakita.
Postrežba točna in solidna. Postrežba točna in solidna.

ZDRAVA KRI!
Kri je splošna hranilna tekočina, iz katere zajema telo hranilne snovi. Ce nima kri dovolj hranilnih snovi, oslabe vsi udje, in tako se potem poraja cela veriga različnih bolezni, ki nam ogrene življenje.
To zlo verigo je treba predreti
in to je mogoče doseči le na eni točki: v hranjenju krvi in njenem izboljšanju.
Jaz sem po dolgoletnem preiskavanju spisal knjigo, v kateri kažem, kako in na kak način se kri in soki izboljšajo, kako se povzdigne prehranjenje in kako se obvarujemo bolezni ali jih odpravimo. 529
Popolnoma zastonj
pošljem vsakemu ta dragoceni spis, kdor le piše ponj. Tudi nudim vsakomur priložnost, da se prepriča, na kak način je to možno, ne da bi le vinarja izdal. A pišite takoj!
Eksped. lekarne pri operi, Budimpešta VI, odd. 456.

Veleaktualno! **Veleaktualno!**
Nova revija za politiko in kulturo.
NOVA AVSTRIJA.
(Das neue Oesterreich). 926
Izdajatelj: **Vladni svetnik dr. Rudolf Hornich.**
Strogo objektivno obdelavanje vseh političnih, znanstvenih, literaričnih, umetniških in gospodarskih vprašanj. Zanimanje za vse važnejše časovne dogodke. Glasbeni, gledališki, literarični pregled itd.
Več kot sto sotrudnikov iz vseh krogov duševnih delavcev Avstrije.
Elegantna oprema. **Celoletna naročnina: 12 K.**
Dobiva se pri: **Administraciji „Nove Avstrije“** (Das neue Österreich) **Dunaj I, Singerstrasse 13.** Telefon 4971.
Zaloga za knjigotrice: C. kr. dvor. in vseuč. knjigarna W. Braumüller, Dunaj I., Graben 21.
Stevilke na ogled v vsakem številu gratis in franko.